

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZASTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 45 (1)

Izdan 1. Maja 1931.

PATENTNI SPIS BR. 7921

Čmelik Stjepan, Osijek, Jugoslavija.

Okopač.

Prijava od 17. marla 1930.

Važi od 1. augusta 1930.

Predmet ovoga pronalaska jeste jedno-prežni okopač sa dva reda ratila (alata za obrađivanje tla) koja se mogu udesiti na razna odstojanja. Ratila koja se u smjeru pomicanja nalaze sprijeda imaju zadaću da zemlju rahle i žile korova presjecaju, dočim stražnja ratila grablju i rasčepkaju zemlju i na neki način plijeve korov a osim toga rahle zemlju uz sam red biljaka, kamo prednja ratila nisu zadrila. I prednja i stražnja ratila mogu se zamjeniti specijalnim alatima prilagođenim kulturi biljke, stadiju njenog razvoja i osebinama tla.

Prednjih ratila ima tri vrsti. Normalni oblik su molike m (Sl. 1) koje čine sastavni dio pravokutnog okvira, kojega su okomili kraci (k) napravljeni iz jakog čeličnog lima. Donji dio tih krakova koji paraju zemlju, proviđen je oštricama (o). Okomiti krakovi svojim oblikom i dejstvom olakšavaju radniku da drži pravi smijer. Za rahlo tlo, kod prvog okapanja ozimih usjeva, zamjene se te okvirne molike sa okapalima kojima je zadaća da tlo prozrače a da pri tome biljku, koja još nije ubokorena, te gusto zasijane žitarice, ne ozlijedi. Takovo okapalo je oštar zubac (z) na čvrstom savijenom dršku (d) Sl. 2). Za okapanje već ubokorijenih biljaka (drugo okapanje) služe okapala koja režu jer je u tom stadiju i korov ojačao. Ta okapala imaju oblik šiljastih trokutnih molčića (m) (Sl. 3).

Stražnja ratila imaju oblik pandže (jastrebove noge). Jedan oblik takovih ratila sastavljenih iz tri hvataljke ili zubca predočuje

sl. 4. Srednji najjači i približno okomito postavljen zubac zadire najdublje u zemlju, dočim su postrani zubi dulji i koso položeni. Time se spriječava sakupljanje iščupanog korova i ozlijeda kultivirane bilke. Držak (d) tih pandža pričvršten je na vrpčasto pero (p) (Sl. 5). Ovo pero čini cijelo ratilo elastičnim. Pandža je na pero pričvrštena sa vijkom (v) koji se može pustiti tako, da pandža zadobije neku postranu gibivost te se može žilju ubokorene žitarice uklanjati. Isto se postizava popuštanjem vijka (v₁) posretstvom kojega je cijelo ratilo pričvršćeno na dvodijelnoj prečki (l). Tlak pera (p) i prema tome dubljina zadiranja pandža u tlo, udešava se time da se vodoravni dio pera na kraće ili dulje pričvrsti u korice (h).

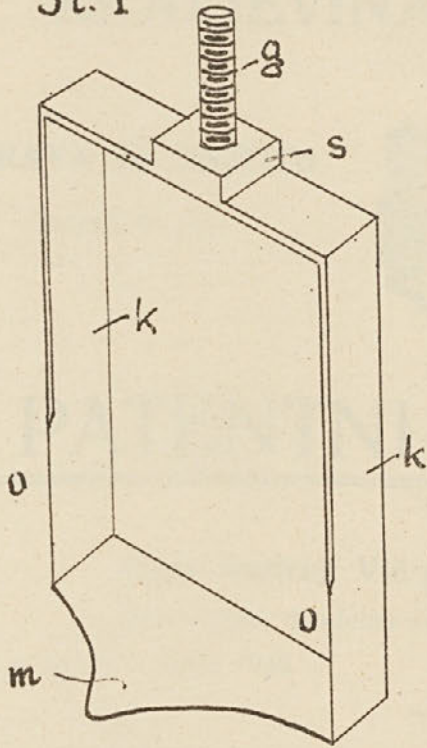
I prednja i stražnja ratila pričvršćena su na stalku (a) posretstvom okomito na smjer vožnje montiranih vodoravnih, dvodjelnih prečaka (l). U žljebovima tih prečaka mogu se pomicati sklizaljke (s) (Sl. 1—4) koje su nataknete na glave (g) alatnih držaka i s ovima čvrsto spojene. Te sklizaljke sprječavaju postranje gibanje ratila. Pomoću vijka ili ekscentara (e) i tanjurastih pera (p) (Sl. 6) mogu se sklizaljke pritisnuti na prečke i time fiksirati u svakom položaju i tako regulisati međusobni razmak ratila.

Na prednjem kraju stalka (a) pričvršćena je pomično vilica (r) sa kotačem (b). Odstajanje kotača od stalka može se primjerice regulisati pomoću rupica (p) na dršku vilice i zavoranja (c) (Sl. 7).

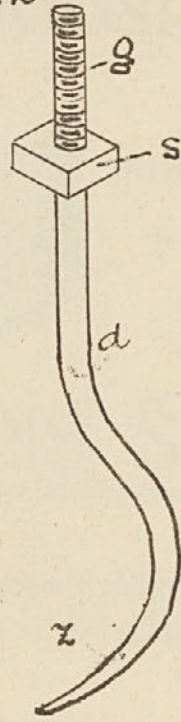

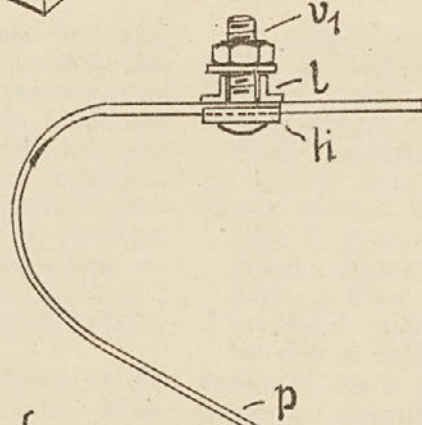
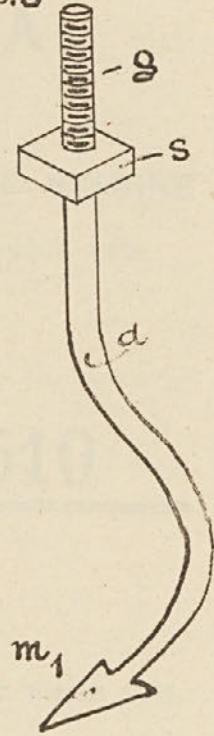
Sl.1

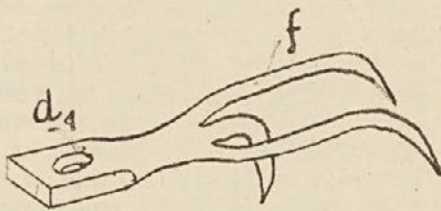
Sl.2

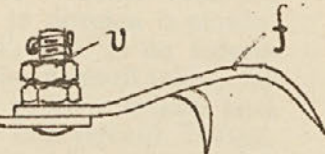
Sl.3

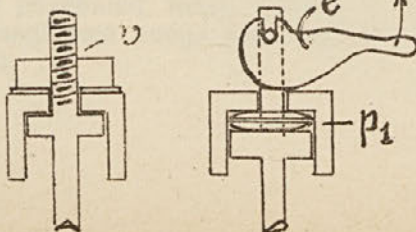
Sl.4

Sl.5

Sl.6

Sl.7

